

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Skolverket
106 20 Stockholm

Yttrande över Skolverkets förslag till ändring i Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2011:159) och (SKOLFS 2012:4)

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Innehållet i förslaget

Remissen innehåller förslag till ändringar i Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2011:159) om vad som krävs för att en lärares kompetens ska vara relevant för vissa ämnen i gymnasieskolan och Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2012:4) om vilka yrkeskunskaper som krävs för att undervisa i ett yrkesämne.

Det anges att de föreslagna ändringarna innebär att Skolverket föreslår att omklassificera ämnet specialidrott, från att vara ett yrkesämne till att bli ett visst ämne.

Skälen för Regelrådets ställningstagande

Bakgrund och syfte med förslaget

I konsekvensutredningen anges att ämnet specialidrott har av Skolverket klassificerats som ett yrkesämne. Det anges att bakgrunden till detta var bl.a. att det kunde uppstå problem med kompetensförsörjningen eftersom antalet utbildningsanordnare som erbjöd specialidrott ökade samtidigt som många verksamma tränare saknade föreskriven lärarutbildning men hade kompetens i idrott. I samband med krav på lärarlegitimation skulle det uppstå svårigheter för anordnande huvudmän att bedriva undervisning utifrån gällande regelverk. Vidare anges att under perioden 2012 – 2015 inkom synpunkter till Skolverket från sex lärosäten om att det fanns problem med att klassificera ämnet specialidrott av flera skäl och att Skolinspektionen vid riktad tillsyn mot 30 skolhuvudmän som bedrev undervisning i specialidrott fann problem såsom otydlighet i yrkesrollen för de berörda lärarna och att drygt hälften av personerna som bedriver undervisningen saknar lärarutbildning. Enligt verkets bedömning är det enbart lärare som kan bedriva undervisning inom skolväsendet.

Mot denna bakgrund föreslås föreskriftsändringarna.

Regelrådet finner redovisningen av bakgrund och syfte med förslaget godtagbar.

Alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd

Det anges i konsekvensutredningen att alternativet att inte omklassificera ämnet specialidrott sannolikt skulle leda till ytterligare brister i utbildningen.

Regelrådet finner att det mot bakgrund av den information som finns i konsekvensutredningen går att sluta sig till att andra alternativ än reglering inte är relevanta och därmed är avsaknad av redovisning av sådana alternativ inte någon brist.

Regelrådet finner redovisningen av alternativa lösningar och effekter om ingen reglering kommer till stånd godtagbar.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

I konsekvensutredningen anges att det inte finns någon jämförbar EG-rättslig lagstiftning.

Regelrådet finner redovisningen av förslagets överensstämmelse med EU-rätten godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

Det anges att eftersom det finns studenter som för närvarande genomgår yrkesläroutbildning i ämnet specialidrott krävs övergångsbestämmelser för att dessa inte ska påverkas negativt av förslaget. Verket föreslår att föreskriftsändringarna ska tillämpas från och med 1 augusti 2017. Vidare anges att Skolverket kommer att behöva genomföra informationsinsatser gentemot lärosäten, skolhuvudmän, lärare/tränare och specialidrottsförbunden. Det anges att de berörda lärosätena redan känner till att verket under en länge period har utrett möjligheter och svårigheter förknippade med att omklassificera ämnet specialidrott. Det anges också att Skolverket behöver informera alla sådana skolhuvudmän, både kommunala och fristående, som bedriver idrottsutbildning om de planerade föreskriftsändringarna.

Regelrådet finner redovisningen av särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser godtagbar.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

I konsekvensutredningen anges att det idag finns 17 fristående skolhuvudmän, fördelat på 25 skolenheter, som bedriver specialidrottsundervisning inom de lokala idrottsutbildningarna (NIU). Det anges inte finns några fristående skolhuvudmän som bedriver riksidsrottsgymnasium (RIG). Vidare anges att det totalt finns ca 40 idrotter och därigenom nästan lika många specialidrottsförbund som påverkas av föreskriftsförslaget. Dessa idrottsföreningar anges emellertid i det stora flertalet fall inte vara vinstdrivande och därför ingår de inte i analysen av effekter för företag. Därutöver anges att Upplands idrottsförbund har fått dispens från regeringen för att bedriva undervisning i specialidrott på entreprenad och att förbundet har lärare/tränare som kommer att påverkas av författningsändringarna. I dagsläget bedriver Upplands idrottsförbund i ämnet specialidrott två stycken RIG och 20 NIU.

Regelrådet gör följande bedömning. Det framgår av konsekvensutredningen hur många företag som berörs och vilken bransch de tillhör. Däremot saknas, utöver upplysningen att 17 huvudmän fördelas på 25 skolenheter, information om hur stora de berörda företagen är. Det är inte klart utifrån beskrivningen hur många anställda de olika skolhuvudmännen eller skolenheterna har. Det finns inte heller någon redovisning av deras respektive ekonomiska omsättning, vilket är ett annat mått som hade kunnat möjliggöra en jämförelse av företagen som ingår i populationen. Regelrådet finner att den storleksmässiga beskrivningen inte är tillräcklig men att beskrivningen av berörda företag i andra avseenden är tydlig.

Regelrådet finner redovisningen av berörda företag utifrån antal och bransch godtagbar.

Regelrådet finner redovisningen av berörda företags storlek bristfällig.

Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet

Administrativa kostnader

I konsekvensutredningen redovisas information om skolhuvudmäns kostnader till följd av att personal behöver fortbildas och vikarier kan behöva anställas medan fortbildning pågår som en påverkan på administrativa kostnader.

Den modell för redovisning av kostnader som Regelrådet rekommenderar är standardkostnadsmodellen. Enligt denna modell är administrativa kostnader sådana kostnader som avser att upprätta, lagra och överföra information. Mot denna bakgrund anser Regelrådet att utbildningskostnaderna som Skolverket redovisat bör ses som andra kostnader och Regelrådet kommenterar denna redovisning i avsnitt nedan. När det gäller administrativa kostnader enligt standardkostnadsmodellen, saknas information i konsekvensutredningen om sådana. Det anges emellertid att Skolverket inte anser att det blir några ytterligare kostnader till följd av förslaget än utbildningskostnaderna och lönekostnader för vikarier. Mot den bakgrunden kan Regelrådet sluta sig till att verkets bedömning är att förslaget inte har någon påverkan på administrativa kostnader enligt standardkostnadsmodellens definition. Det hade varit önskvärt om den bedömning som verket gör hade motiverats. Regelrådet kan emellertid sluta sig till att regeländringarna inte medför att de berörda företagen får några nya krav att lämna uppgifter om sin verksamhet eller andra tydliga informationskrav. Mot den bakgrunden finner Regelrådet det troligt att påverkan på administrativa kostnader är liten om den finns.

Regelrådet finner redovisningen av påverkan på administrativa kostnader godtagbar.

Andra kostnader och verksamhet

Det anges att fristående skolhuvudmän kan behöva betala för vikariekostnader och lön till den som deltar i kompletterande utbildning beroende på anställningsavtal och andra överenskommelser mellan den anställde och skolhuvudmannen. Vilken tidsåtgång det blir beroende av hur omfattande kompletterande utbildning som företagets anställda för att få undervisa i ämnet specialidrott enligt skollagen. Det anges att genom att föreskriva att ämnet specialidrott ska vara ett visst ämne kommer det att krävas en akademisk utbildning om 90 högskolepoäng eller 120 högskolepoäng, även om det sannolikt kommer att kunna valideras en del av lärarens / tränarens kunskaper. Kostnad för distansutbildning anges bli 2706 kr per högskolepoäng. Om den sökande saknar lärarexamen men har flera års erfarenhet av att undervisa i ämnet specialidrott anges att denna kan läsa en kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) omfattande 30 högskolepoäng. Kostnaderna för 30 högskolepoäng med KPU anges uppgå till 38000 kr.

Regelrådet finner att beskrivningen av påverkan på kostnader för huvudmännen när tränare/lärare behöver komplettera sin utbildning har beskrivits utförligt. Det skulle ha gjort konsekvensutredningen tydligare om exempelberäkningarna också hade innehållit ett intervall för vad den totala kostnaden för alla fristående huvudmän skulle kunna uppgå till under några olika förutsättningar. Regelrådet finner emellertid den befintliga beskrivningen tillräcklig.

Regelrådet finner redovisningen av påverkan på andra kostnader och verksamhet godtagbar.

Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag

I konsekvensutredningen anges att det som kommer att kunna påverka konkurrensförhållandena för företagen är att omklassificeringen eventuellt kommer att resultera i att elever väljer en utbildning som har en legitimerad lärare i specialidrott framför en skola som inte har det.

Regelrådet finner redovisningen av påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag godtagbar.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

Det anges att regleringen inte kommer att påverka företagen i andra avseenden.

Regelrådet finner inte heller något som tydligt talar för att företagen skulle påverkas i andra avseenden.

Regelrådet finner redovisningen av påverkan på företagen i andra avseenden godtagbar.

Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning

I konsekvensutredningen anges att Skolverket bedömer att särskild hänsyn inte behöver tas till små företag.

Regelrådet finner att det hade gjort konsekvensutredningen tydligare om det hade angetts en motivering till verkets bedömning. Befintlig beskrivning är emellertid tillräcklig.

Regelrådet finner redovisningen av särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning godtagbar.

Sammantagen bedömning

Regelrådet finner att konsekvensutredningen håller tillräcklig kvalitet. Särskilt värdefullt är att exempelberäkningar har gjorts av företagens kostnader för att uppfylla de krav på fortbildning av lärare/tränare som kan bli aktuella. Det är visserligen en brist att det saknas storleksmässig beskrivning av berörda företag men den bristen är inte tillräcklig för att bli avgörande för Regelrådets bedömning av konsekvensutredningen som helhet.

Regelrådet finner att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 23 november 2016.

I beslutet deltog Samuel Engblom, ordförande, Yvonne von Friedrichs, Claes Norberg och Lennart Renbjer.

Ärendet föredrogs av Per Högström.

Samuel Engblom
Ordförande

Per Högström
Föredragande